

OXYGENOTERAPIA

Kyslík je nevyhnutný pre existencie človeka. Po vstupe do organizmu sa viaže na hemoglobín, ktorý ho distribuuje do celého tela. Malé percento kyslíka obsahuje aj plazma. Pri nedostatku kyslíka dochádza k duseniu a k vážnym poruchám niektorých orgánov, najmä mozgu a srdca. ***Oxygenoterapia je vdychovanie zvlhčeného kyslíka pomocou vhodného aplikátora kyslíka. Cieľom oxygenoterapie je obohatiť vdychovaný vzduch o kyslík v takom množstve, aby jeho nedostatok v organizme nepoškodil dôležité tkanivá a orgány pomohol dosiahnuť zlepšenie zdravotného stavu pacienta a udržať saturáciu kyslíka v krvi nad 90%.*** Oxygenoterapiu ordinuje lekár. *V urgentných prípadoch môže začať liečbu kyslíkom sestra sama, musí si však uvedomiť, že dlhodobé podávanie vysokej koncentrácie O₂ (viac ako 50%) môže spôsobiť otravu kyslíkom a môže byť príčinou vzniku fibrózy pľúc!*

Podávanie kyslíka má význam iba vtedy, keď je záruka, že: sa kyslík dostane do dýchacích ústrojov, ho prepustia steny alveolov, sa môže viazať na hemoglobín a nie je porušená funkcia dýchacích svalov.

Prívod kyslíka k pacientovi

Kyslík sa pacientovi privádza z tlakových fliaš alebo z centrálného rozvodu. Pri liečbe kyslíkom je dôležité dodržiavať bezpečnostné opatrenia. Hoci kyslík sám o sebe nehorí ani nevybuchuje, predsa uľahčuje spaľovanie. Kyslík, ktorý prichádza z tlakovej fľaše alebo z centrálného rozvodu, je suchý. Suché plyny vysušujú sliznicu dýchacích ciest. Preto základom kyslíkovej liečby sú i zvlhčovacie zariadenia, a to najmä pri prietoku vyššom ako 2 l/min. Zvlhčovacie zariadenia zabezpečia 20 – 40 % vlhkosť kyslíka.

Aplikátory kyslíka

Kyslík môžeme pacientovi podávať rôznymi typmi pomôcok, používame: tvárové masky , nosohltanový katéter, kyslíkové okuliare, Poulsenov katéter, kyslíkový stan a kyslíkový mikrostan. Inkubátor je špeciálna postieľka pre nedonosené a nezrelé deti. Hyperbaroxické komory sú uzavreté boxy, do ktorých sa privádza kyslík pod tlakom vyšším, ako je atmosferický tlak.

Technika aplikácie kyslíka

Pri výkone sestra dodržiava **zásady, algoritmus uvedeného postupu a Národný rámcový procesuálny štandard č. 40.***

Posúdenie pacienta.

Príprava pomôcok.

Príprava sestry.

Príprava pacienta.

Postup.

Záznam do dokumentácie.

Starostlivosť o pomôcky.

Pulzná oxymetria

Pulzná oxymetria je spektrofotometrické meranie množstva okysličeného hemoglobulínu v artériách. Je neinvazívna metóda, ktorou možno priebežne sledovať saturáciu krvi kyslíkom. Výsledok merania sa uvádza ako SpO_2 alebo SaO_2 (SpO_2/SaO_2 - saturácia arteriálnych krvných plynov). Norma SpO_2 u zdravého dospelého človeka je 95 %. Princípom pulznej oxymetrie je rozdielna absorpcia svetla pri dostatočnom alebo nedostatočnom okysličení krvi.

---

* **OSACKÁ, P. a kol.** *Techniky a postupy v ošetrovatel'stve* [CD-ROM]. 1. vyd. Bratislava : JLF UK, 2007. 505 s. ISBN 978-80-88866-48-0.